

Streszczenie

Wpływ wypasu koników polskich na zbiorowiska trawiaste na terenach Natura 2000

Celem pracy było określenie wpływu wypasu koników polskich na zbiorowiska trawiaste obszarów Natura 2000 Błota Rakutowskie oraz Błota Kłócieńskie. Badania prowadzono w latach 2018-2020. W pierwszym roku badań scharakteryzowano kwaterę pod względem botanicznym oraz założono ogrodzone powierzchnie badawcze wyłącznie koszone oraz pozostawione bez użytkowania. W latach 2019 i 2020 kontynuowano badania składu botanicznego, wysokości i zadarnienia na każdej z powierzchni. Wykonano również analizy botaniczno-wagowe i chemiczne runi (z powierzchni wypasanych i koszonych). W trakcie całego okresu badań prowadzono bezpośrednie obserwacje koników mające na celu poznanie ich preferencji pokarmowych i siedliskowych.

Stwierdzono, iż ekstensywny wypas koników ma wpływ na różnorodność gatunkową badanych zbiorowisk, procentowy udział poszczególnych grup roślin oraz strukturę runi (wysokość i zadarnienie). Ekstensywny, wolnościowy wypas koników polskich może być skutecznym narzędziem wykorzystywanych w ramach czynnej ochrony przyrody.

Słowa kluczowe – bioróżnorodność, budżet czasowy, ekstensywny wypas, konik polski, obszar Natura 2000, skład chemiczny runi.

Summary

The influence of Konik horses grazing on grassland communities in Natura 2000 areas

The aim of the study was to evaluate the influence of Konik horses grazing on grassland communities in Błota Rakutowskie and Błota Kłócieńskie Natura 2000 areas. The research was conducted in 2018-2020. In the first year of the study, the paddock was botanically characterized and the small, fenced areas (plots) only mowed and abandoned were established. In 2019 and 2020 the study on the botanical composition, sward height and cover were continued. Botanical-weight and chemical analyses of the sward (from grazed and only mowed areas) were also conducted. During the whole research period, direct visual observations of Koniks horses were carried out order to asses their diet and habitat preferences.

It has been stated that extensive Konik horses grazing have influence on the species diversity of the studied communities, the percentage share of respective plant groups and the structure of the sward (height and cover). The extensive, free-range Konik horse grazing can be an effective tool for the active nature protection.

Keywords – biodiversity, time budget, extensive grazing, Konik horse, Natura 2000 area, chemical composition of the sward.